СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 284. Джерзи Сіти, Н. Дж., середа, 5 грудня, 1934. VOL. XLII. No. 284. Jersey City, N. J., Wednesday, December 5, 1934. THREE CENTS.

УРЯД МАЄ ПОЗИВАТИ ЗА НЕЗАПЛАТУ ПОЗИЧОК НА ДОМИ

ВАШИНҐТОН. — Уряд Позичкової Корпорації Власників Домів заповідає, що уряд буде позивати в суд усіх власників домів, що не заплатили позичкових рат.

Голова Корпорації каже, що 20 процентів зобовязань цих власників досі не виконано. 70 процентів довжників виповняє свої зобовязання точно. 5% з виплатами опізняється.

УРЯД ПОЗИВАЄ ПРО ВИКОНАННЯ КОДЕКСУ.

ГАРИСБУРҐ (Па.). — У федеральнім суді почалася розправа проти Фреда Перкинса, 56-літнього фабриканта електричних батерій, пізваного за нарушення кодексу для цього промислу, зложеного на основі закона про відбудову краю.

Працес цікавий тим, що Перкинс відповідає за нарушення кодексу, хоча його не підписував.

УРЯД ВИСТУПАЄ ПРОТИ КОРАБЕЛЬНОЇ ЛІНІЇ ЗА ПОЖАР КОРАБЛЯ.

НЮ ЙОРК. — Федеральна лава присяжних судців постановила поставити на суд як винуватих карігідного вчинку урядників корабельної лінії, що є власницею корабля "Моро Кесл", котрий погорів 8го вересня цього року з утратою 124 людей.

Крім арештованого вже заступника капітана корабля, Вилієма Вормса, та першого машиніста, Ебена Абота, мають кримінально відповідати ще Генрі Кабод, головний віцепрезидент компанії, та сама компанія „Ню Йорк енд Куба Мейл Стімшип Ко.", котра зачартерувала корабель від іншої компанії, а, перебираючи корабель, не дивилася, чи на ньому все в такому порядку, як приписує закон.

З ПАРТІЙНОГО ЖИТТЯ АМЕРИКИ.

ВАШИНҐТОН. — Генрі Флечер, голова краєвого комітету републиканської партії, видав публичну відповідь на заклик сенатора Бори реорганізувати републиканську партію та віддати її в руки ліберальних провідників. Флечер каже, що ні він ні решта виконавчого комітету не думає резиґнувати та що вони вважають своїм першим обовязком не робити ліберальної політики, а поборювати „Новий Розділ".

Тимчасом серед молодих републиканських клюбів рух за лібералізацію партії сильно зростає. На заклик Бори має незадовго відбутися конференція молодечих републиканських клюбів у справі реорганізації партії.

Серед соціялістичної партії росте невдоволення з рішення краєвого комітету про спільний фронт з комуністами. Провідники партійних організацій у Ню Йорку й Пенсилвенії кажуть, що рішення комітету розібє дорешти партію.

ЛЕТНИЧИЙ ОСЯГ ВИСОТИ.

БАРТЕЛСВИЛ (Огайо). — Відомий летун Пост каже, що він досягнув здається на своїм літаку „Вині Мей оф Оклагома" висоти 48,000 стіп.

Якщо його обчислення правдиві, то він побив дотеперішній рекорд, котрий поставив італійський летун Ренато Донаті, знісшися на висоту 47,352 стіп.

ДЛЯ ОХОРОНИ ПОКУПЦІВ.

ҐВАЙТ ПЛЕЙНС (Ню Йорк.). — Вестчестерська Рада Супервайзорів установила 16 спеціяльних депутатів на те, щоби вони доглядали за тим, щоб торговці вуглям давали покупцям повну вагу вугля.

СЛІПИЙ СТАВ АДВОКАТОМ.

НЮ ЙОРК. — Між 180 кандидатами адвокатури, котрих допущено до адвокатської практики у судах цього стейту, є 27літній Ворен С. Джермен, котрий зовсім сліпий на обоє очей.

Коли йому було 15 літ, він думав стати артистом, але при забаві втратив зір.

Коли він зголосився до правничого екзамену, рада екзаменаторів установила двох заступників шерифа, щоби йому прочитали питання, на які він мав дати відповіди. Джермен писав відповіди машиною до писання.

ЦИХ НЕ РОЗСТРІЛЯЮТЬ.

НЮ ЙОРК. — 5 ушкалів напали на причал між Другою й Третьою вулицею у Гобокені, Ню Джерзі, та, звязавши двох сторожів, забрали з маґазину 5 скринь товару вартости 6,000 долярів. Скрині були повні шампанського вина й були власністю большевицької амбасади у Вашингтоні.

Грабіжники всіли на лодку й поїхали рікою Гудсон на північ. Сторожі могли аж годину потім повідомити поліцію про грабіж.

„ГЕРОЙ АМЕРИКАНСЬКОЇ ТРАҐЕДІЇ" ПІДЕ НА СМЕРТЬ.

ВИЛКС БАРЕ (Па.). — Стейтовий суддя проголосив уже присуд на Роберта Елена Едвардса, котрого присяжні судді признали недавно тому винуватим смерти своєї любки, Фреди МекКечні. Едвардс засуджений на страчення на електричнім кріслі. Адвокат обвинуваченого каже, що він хотів би внести апеляцію проти присуду, але родина засудженого не має на апеляцію грошей.

НАГІНКА ПРОТИ ЧУЖИНЦІВ У ФРАНЦІЇ.

У Ренне уладив союз колишніх військових віче, а опісля похід при участи 15 тисяч комбатантів проти чужинців. Вічевики накликували уряд, щоби виселив усіх чужинців з Франції, бо тепер має багато своїх безробітних. Крім того чужинці використовують гостинність Франції на те, щоб зводити свої політичні порахунки.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ЛІТАК.

Під Пушевом біля Грудзьондза знаходиться військове летовище, а коло нього поле, на якому орав селянин Лєськевич. Підчас орання надлетів військовий літак, але так низько, що вбив оба коні від плуга. Лєськевич уратувався тим способом, що швидко положився на землю. Літакови не сталося нічого.

ВЕЛИКИЙ УРОЖАЙ ГРИБІВ.

В Скільщині є цього року такий урожай грибів, якого не памятають там від кількадесятьох літ.

ЖАХЛИВИЙ ЗЛОЧИН.

Перед судом присяглих у Коломиї станув Михайло Симонович із Жукова, обвинувачений, що закопав живцем Параску Стецюк, місцеву зарібницю, з якою мав любовні зносини. Тому, що мусів платити на удержання дитини, рішив її позбутися. Заманив її підступом до ліса і тут побив її тяжко рискалем. Хоча нещасна давала ще знаки життя, нелюд затягнув її до рова, який викопав заздалегідь, присипав землею та ріщем і спокійно пішов у поле до роботи. З огляду на те, що Симонович робить враження упослідженого на умі, розправу відложено, щоб засягнути опінії лікарів.

ТРАҐІЧНА ДОЛЯ СЕРБСЬКИХ ВОЛОДАРІВ.

В 1804 р. вибухло сербське повстання проти турецької влади під проводом селянина Кари Джорджа і боярина Милоша Обреновича. Повстання принесло Сербам автономію, а Обреновичеви становище намісника. Кара Джордж утік був тимчасом за границю, але коли вернувся до краю, став жертвою скритовбивства. Позбувшися суперника, запанували в Сербії Обреновичі, принявши титул князів. Одначе вже третій з черги Обренович, Михайло, наслідком загального невдоволення в краю і революції мусів утікати за границю і край обсіли сини князем Олександра Караджорджевича, сина першого боєвика за волю Сербії. Таким завдяки російським інтриґам ворожа партія скинула його з престола. Караджорджевич утік до Австрії і там умер, а сенат покликав на престіл знову Обреновичів. Другий з них, Мілян III., став жертвою вбивства в 1868 р. Але Обреновичі панують дальше, ведуть війни з Болгарією і Туреччиною, а в 1888 р. здобувають навіть титул короля. На одного з них, Міляна, виконано кривавий атентат і він виїхав за границю, де й помер. Його син, король Олександер Обренович, згинув з жінкою Драгою в 1903 р. з рук військових змовників. Тоді вернулись на престіл знову Караджорджевичі й одного з них, Олександра, постигла смерть у місті Марсей.

ЗА ОБРАЗУ ПОЛЬСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Суд у Коломиї засудив Вол. Стригуна з Микитинець на 6 місяців вязниці за образу польської держави. Стригуна обвинувачували, що він на Шевченківських вечорницях, деклямуючи Шевченків „Сон", повставляв власні уступи.

ПЯТЬ НОВИХ ПАРОХІЯЛЬНИХ КОСТЕЛІВ НА ВОЛИНІ.

На терені луцької дієцезії на Волині викінчено цього року будову пятьох нових костелів. На весну ц. р. посвячено новий мурований костел у Новородичах над совєтською границею. У вересні посвячено костел на Краснім у Луцьку, а 7. жовтня в Маневичах. В найближчому часі будуть посвячені два парохіяльні костели в Радивилові і Сенкевичівці.

ВКРАЛИ ДИТИНУ ЗАДЛЯ ОКУПУ.

Перед варшавським окружним судом станула шайка, що на американський спосіб хотіла заробляти, крадучи чужі діти. До шайки належала Казимира Яйко та її спільники Вельґус і Кухарська. Вони вхопили 5-літню дівчинку, дитину безробітного, що бавилася в городі Польського Банку, беручи її за дитину котрогось з банкових урядовців. Поліція віднайшла незабаром дитину. Обвинувачені признаилися, що вхопили дитину задля окупу. Після переведеної розправи суд засудив Казимиру Яйко на 2 роки вязниці.

ЛЮДИ МАЮТЬ ГУМОР.

Відомий гумористичний журнал „Флігенде Блеттер" розписав конкурс на гумористичну новелю. Першу нагороду дістав Освальд Шульц із Кельна. Коли новелю видрукували, відомий німецький гуморист Рода Рода повідомив редакцію, що це його новеля, видрукувана у першому томі його збірних творів. Плягіятор Шульц переписав її дословно. Редакція звернулась до плягіятора, щоб віддав гроші, які йому виплатили як премію. Шульц відписав: „Ані не думаю. В умовинах конкурсу ви заявили, що рішення жюрі остаточне і безспірне. Ви самі винні, що вибрали собі таке жюрі. На другий раз вибирайте людей, що краще знають гумористичну літературу". Тепер черга на Рода-Роду: нехай він скаржить Шульца за плягіят. Але славний гуморист мабуть цього не зробить 1-о тому, що дістав признання за найкращу річ, 2-о тому, що Шульц не видрукував його твору, тільки переписав і переслав до оцінки. Всі сміються із „Флігенде Блеттер" краще, як досі.

ЧИ ЛЕГКО ПАПУГУ НАВЧИТИ ПО УКРАЇНСЬКИ.

Один славний годівельник папуг у Парижі поробив досліди з папугами, вичуючи їх ріжних мов. Стверди він, що найлекше вимовляють папуги такі мови, де багато голосівок, а мало шелестівок. По італійськи вчаться легко; славянські мови, такі як чеська або польська, що мають багато шипучих звуків, для папуг дуже важкі. Українська мова, як відомо, має деякі слова зовсім подібні до італійської (нпр. „каміння!"), інші, як „петруґ" або „шкварки" для папуг зовсім нестравні.

ЖАХЛИВИЙ ВЧИНОК БАТЬКА.

Перед судом присяглих у Коломиї відбулася розправа проти М. Пайончека з Обертина за вбивство дитини. Пайончек мав сумніви щодо шлюбного походження сина і тому постановив позбутися його. Нічю 14-го січня ц. р. виніс він колиску з дитиною до сіней і тут ножем обтяв дитині язик, щоб унеможливити її крик про дальших знущаннях. Опісля став бити дитину, а вкінці схопив її за ноги і вдарив головою в стіну. Думаючи, що дитина нежива, залишив її, а самий забрався з хати. Та дитина ще жила. Її вдалося вдержати при життю. Одначе Пайончек не вдоволився своїм знущанням. Дня 3-го червня, будучи в підхмеленому стані, на очах людей схопив дитину і задушив її. Суд засудив Пайончека на кару 10-літньої вязниці.

ПІДПАЛ З ПІМСТИ.

До служниці осадника Валентого Радзішевського в селі Воротничі, кобринського повіту, залицявся Павло Зешко з тогож села. Залицяння парубка до служниці Радзішевського в селі недобрі чутки, не подобалось Радзішевському, який заборонив йому приходити до його двору. А тої самої ночі в загороді Радзішевського вибухла пожежа, яка знищила стодолу разом зі збіжжям. Підозріння впало на Зешка, що це він підпалив з пімсти за те, що Радзішевський його викинув, і тому його арештували.

СТРІЛИ В СУДОВІЙ САЛІ.

Перед городським судом у Тичині біля Рящева відбувалася розправа в справі примусового заряду дібр В. Узанського. В хвилині, коли суддя, що провадив розправу, вийшов до свого бюра, між Узанським і примусовим управителем його дібр, Добяшем, виввязалася гостра сварка. Узанський закинув Добяшеви, що він обкрадав його три роки, коли виконував примусовий заряд. Добяш обидився цими словами, добув револьвер і стрілив до Узанського. Куля зранила його в ухо. Добяш хотів стрілити ще раз, але судовий протоколянт здержав його. Ця сцена викликала велике враження, бо Добяш це 82-літній старець, а в додатку перед двома тижнями засудили його на кару 6-місячної вязниці за намагане вбивство його зятя. Добяша арештували, а Узанського перевезли до шпиталю.

ВМЕР ВІД ГОЛОДУ З ЗОЛОТОМ У КИШЕНІ.

В околиці пустині Калаґарі віднайшли тіло невідомого Англійця, що мав у кишені штаби золота. Був це один із дослідників, що віддалився від каравани шукачів золота. Помер від голоду нещасливий, як той багач у казці, що перли хотів проміняти за кілька дактилів.

ПРОТИ ЛИТОВСЬКОГО ДУХОВЕНСТВА.

На домагання цивільної влади виленський архиєпископ Ялбжиковський усунув з парохій литовських священиків Зайончковського, Яковаліса, Задзіса і Кульмінського за протидержавну діяльність.

ВЖЕ ЗАЧАВСЯ НОВИЙ КРІВАВИЙ ТЕРОР У СОВЄТАХ

МОСКВА (Росія). — Совєти розпочали нагінку на всіх тих, хто їм видається небезпечним. З урядових і інших комунікатів повіває одним духом: „Смерть ворогам робучої кляси". Отже питання відплати за вбивство совєтського лідера Кірова поставлено ясно й недвозначно. Смерть за смерть. Тепер тільки ще дебатують на тему, чи вбивство Кірова було ділом особистої пімсти, ділом одиночним, чи ділом заговору. Уряд не дає щодо цього ніякого пояснення. Тому кружляють вісти, що вбивник Кірова був знарядням заграниці. Але більша частина склоняється до думки, що в Ленінґраді існують таємні робітничі організації, які беруться за терор, щоб змінити режім у державі й поліпшити долю робітників.

Не буде відклику від смертного присуду.

Кажуть, що негайно по вбивстві Кірова воєнний суд засудив на смерть 10 совєтських офіцирів. Засуд виконано зараз по проголошенню присуду. Разом з тим проголошено, що арештовано 71 осіб, а то 32 особи в Москві, а 39 у Ленінґраді, як підозрілих у звязку з убивником Ніколаєвом. Під словом „звязок" не треба розуміти якраз того, що арештовані були спільниками заговору. Вистарчало, що вони з ним колинебудь сходилися чи товаришували. Всі ті особи буде судити воєнний суд. Від засуду смерти не буде ніякого відклику. Таке проголошено урядово.

В Москві приготовляються не тільки до величавого похорону Кірова, але й до карної розправи проти Ніколаєва. Річ очевидна, що його засудять на смерть. Щодо цього нема в нікого найменшого сумніву.

Відновляють Чека.

Говориться в Москві цілком отверто, що давнє Чека буде відновлене у своїм старім виді. Треба буде переводити арешти по цілій совєтській території, а це може виконати найкраще Чека. Разом з тим надіються страшного нового масового терору, який на ділі вже розпочато.

Стережуть пригноблених володарів з Кремлю.

Сталіна, Ворошилова і інших совєтських високих урядовців стережуть тепер далеко більше, ніж стерегли давно царів. Бояться нових атентатів. Поробленo спеціяльні заходи, щоб не допустити до ніякого замішання при похороні Кірова.

Жалоба в Москві.

Зприводу наближаючогося похорону Кірова уряд проголосив жалобу. Замкнено не тільки всі театри, але навіть ресторани.

ФРАНЦІЯ ПОГОДИЛАСЯ З НІМЕЧЧИНОЮ ЩОДО САРИ.

РИМ (Італія). — Сталася подія, якій приписують далеко сягаюче значіння. Заступник Франції і Німеччини підписали договір у справі спірної долини Сари, де має відбутися у січні плебісцит. Німеччина погодилась у випадку, як область Сари припаде Німеччині, заплатити Франції титулом відшкодування 900,000,000 франків. Разом з тим Німеччина зобовязалася дати охорону і тим, що голосуватимуть за прилучення Сари до Франції. Зокрема зобовязалася шанувати права меншостей. Те останнє відноситься головно до Жидів.

АВСТРІЯ ЗБРОЇТЬСЯ.

ВІДЕНЬ. — Дипльоматичні круги заскочені новинкою з місцевости Брук над Муррою, де відбулися великі маневри повітряної австрійської фльоти. Атаковано з літаків місто. Хоч це були тільки військові вправи, то й вони гостро заборонені мировими договорами. Крім того завважили чужинці у Відні за один день величезну зміну в сентименті до Німеччини. Ніде нема на неї і наців ніякої атаки.

НІМЕЧЧИНА ГОТОВА ВВІЙТИ ДО ЛІҐИ НАЦІЙ.

БЕРЛІН. — З інтерву німецького міністра справ заграничних виходить, що Німеччина наново вступить до Ліґи Націй. Покищо хоче тільки виторгувати для себе більше концесій, звільнюючись тим робом від зобовязань, наложених на неї Версайським договором.

ЖЕРТВИ АВСТРІЙСЬКОЇ ВОРОХОБНІ.

ВІДЕНЬ. — Цивільна війна, яка розгорілася була в Австрії між соціялістами і націстами в липні цього року, коштувала такі жертви в людях: повішено 13 наців і 11 соціялістів, а 12 засудженим на смерть замінено кару на досмертну вязницю. На ту останню кару засуджено крім того 42 особи. Решту обвинувачених, 752 нацистів, засуджено на вязничні кари, які, разом беручи, виносять 2,967 років. Із засуджених 1,182 соціялістів повішено, як уже згадано, 11 осіб, а решту засуджено на 1,339 років тюрми.

ТУРЕЧЧИНА ПІДПИРАЄ НІМЕЧЧИНУ.

ІСТАНБУЛ (Туреччина). — Турецький уряд заключив з німецькими промисловцями умову щодо доставки ріжних залізничних і інших матеріялів на суму 20,000,000 турецьких фунтів.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holiday at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Акдреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГОТОВІ ДО УСТУПОК, ЯКІ МОЖЛИВІ

Проблєма приєднання молоді до У. Н. Союза являється для нас тепер найважнішою справою. Цѐ справа життєва. Це кождий з нас уже знає. Як і розуміє, що розвязати ту проблєму буде дуже важко. І минуть цілком певно роки, заки побачимо наглядну зміну. А тепер треба цю справу студіювати і пробувати підходити до її розвязки на ріжні лади. Щойно по довшім часі й досвіді буде можна зорієнтуватися, як і куди нам іти, щоб наша інституція залишилася по вимертю старої іміґрації в українських руках і при українській ідеї.

Наведені нами на іншім місці приклади вказують наглядно, що У. Н. Союз готовий піти молоді ще й з боку матеріяльної допомоги на якнайдалі йдучі уступки. Молодь цілком певно знайде в У. Н. Союзі далеко більші добродійства, ніж їх мали її батьки, що ту інституцію будували і завдяки чесній і ощадній господарці поклали для неї трівкі основи і під матеріяльним оглядом. Отже з ощадности і запопадливсти батьків користатимуть діти, якщо тільки пошанують батьківську інституцію. Тому саме вже і тепер головний уряд навіть при допомогах має на оці в першу чергу молодь. Це може навіть і несправедливо. Але робиться це для добра української ідеї, яка така дорога старому поколінню. І тому дається молоді більше, ніж їй моглоб належатися. В тій надії, що молодь це згодом оцінить і пошанує память своїх батьків і їхню працю, якої виразом є наш У. Н. Союз.

Але й у тім підході до молоді є теж певні обмеження. Нема сумніву, що це траґедія, котра сталася з тою чесною Союзовою родиною, якій померла дитина. Але саме такі траґічні випадки повинні заставити наших батьків не допускати до цього, щоб молодь покидала Союз, як їй вийде дарований рік по переході з Молодечого Департаменту до старших. Бо кінець кінців хто падає жертвою у нещасливім випадку дитини як не батьки? Хто мусить потім покрити кошти похорону? Чи не батьки? А як такий випадок трапиться ще дотого в теперішних важких часах крізи і безробіття, то чи він не є ще траґічнішим, коли нема ніякого обезпечення? Тому треба стягатися з останнього, а таки обезпечення задержати, щоби потім у нещастю ще сто разів гірше не терпіти.

А в таких випадках, де молодь ставить такі домагання, щоб дати їй позичку, коли ще не заплатила ніодної вкладки, треба їй лагідним способом виявнити, що це є неможливе і протизаконне. Можна вимагати того, що можливо дати, чи зробити, і відповідно до того судити головний уряд і У. Н. Союз. Бо тільки тоді побачимо, що наша орґанізація є з асекураційного боку дійсно добродійною, а крім того ще й ідейною і патріотичною інституцією.

МОЛОДЬ І У. Н. СОЮЗ

Підносимо тут три справи, звязані з нашою молодю в У. Н. Союзі. Тільки в одній подаемо точно відділ і імя, а в інших промовчуемо це зі зрозумілих причин.

I.

Я нижче підписаний, член 294 відділу У. Н. Союза в Ровей, Н. Дж., складаю головним урядникам У. Н. Союза щиру подяку за уділення мені допомоги в сумі $35 з фонду запомогового. Ця допомога стала мені великим поратунком, бо я щойно по операції й хоробі і ще не годен робити. Справедливо кажуть, що Союз то наш тато, бо мені не належиться ще ніяка допомога, бо я на неї не заслужив, бо я є щойно кілька місяців у старших членах. Я дістав рік безплатного членства, як перейшов з молодечого відділу до старших. А тепер побила мене тяжка хороба і знову дістаю дарунок у формі допомоги. Деж у світі можна дістати більшу опіку, як її мається в У. Н. Союзі? Тому взиваю українських хлопців і дівчат, щоб не відступали від Союза. А як відступите, то зробите тесаме, як би лишили добрих родичів. Дійсно, це правда, що в Союзі наша будучність.

Володимир Куришкін.

II.

Секретар одного відділу пише до головної канцелярії таке:

Прошу відписати мені на те, що тут пишу. В нашім відділі була члениця Н. Н. Минулого року вона перейшла в молодечого відділу до старших і не заплатила за цілий рік того членства нічого, бо вкладки заплатив У. Н. Союз. Рік той вийшов у серпні. Я повідомив родичів, що рік дарованого членства вийшов і запитався, чи будуть платити, бо донька не платить. Родичі відповіли, що не будуть платити. І донька зістала суспендована. Аж ось недавно прийшла до мене мати і каже, що донька занедужала і її відвезли до шпиталю. І каже мені: „Зробіть щось, щоб донька далі належала". Я сказав, що не годен тепер нічого зробити, бо донька недужа. А як виздоровіє, то впишемо до Союза. Та за кілька днів потім донька померла в шпиталі. А родичі в скрутному положенню і тепер просять головний уряд, щоб допоміг їм з каси Союза заплатити похоронні кошти. Ціла фамілія добра, Союзова.

III.

Один відділ мав двох членів, котрі перейшли минулого року з Молодечого Департаменту до старших та дістали однорічну безплатну вкладку. Тепер по році, коли їм уже прийшлося платити вкладки, ті члени зголосилися по позички на свої грамоти. Значиться, не заплативши ще до У. Н. Союза на ті грамоти ні одного цента, хотілиб дістати позичку.

ЯК БУДЕ ВИГЛЯДАТИ ЗАВТРІШНЯ ВІЙНА

Роко-Моретта написав на цю Італійський підполковник тему велику працю. Французький журнал „Рівю мілітер Франсез" подає обговорення цієї книжки, з якого ми наводимо що важніще й для наших читачів.

Питання будучої війни обговорюване в двох частинах. В першій частині згадується всі науки, що повстали в звязку з тим ио світовій війні. Серед них даються відмітити два напрямки. Перший іде в напрямку переваги машини над чоловіком. В цьому випадку булаб це війна позитивна. Другий напрямок вірить у спосібність людини опанувати машину. В цьому випадку булаб це війна руху. Цю війну знову можна полілити на дві частини. До першої належать усі ті, що мріють про якісь особливі воєнні середники. Тут приходить на увагу наука про війну в повітрі, про технічну війну в повітрі та про чисто змеханізовану війну. До другої належить наука про військово-технічні несподіванки, про моторизацію воєнних сил та про війну на всіх ділянках життя, де і як би це було лише можливим.

Наука про війну в повітрі має своїх прихильників серед військових фахівців. Вона основується на тому, що наступ буде йти з повітря, а оборона буде знаходитись на землі. З цього виникає потреба створення сильної повітряної фльоти, яка булаб усе готова до бою, навіть без виповідження війни. Рівночасно з тим мусить бути на землі розбудована протимілітарна оборона.

Одначе заходить питання, чи повітряною зброєю можна буде довести до остаточного вирішення війни. Увесь розвій летунства сьогодні ще не дійшов так далеко, щоб можна вважати всі інші роди зброї за перестарілі. Досвід каже, що протилітакова оборона також розвивається та що ворожі сили будуть мати змогу також наступати. Також та обставина, що летунство значно залежне від впливів погоди, зменшує значно вигляди на можливість початку і кінця війни лише при помочі летунства. Повітряної зброї не треба перецінювати.

Наука про повітряну хемічну війну має теж багато своїх прихильників, одначе вона ще не зовсім добре обґрунтована та деякі її вимоги ще сьогодні не дадуться здійснити.

На думку деяких військових учених, хемічна війна не зробила таких поступів, як це їй приписала людська фантазія. Зрештою минула війна виказала, що процент погибших від ґазу й інших родів зброї не дасться порівнати. Також протиґазова оборона поробила значні поступи. В повітрю можна боронитись перед ворогом літаками, а на землі гарматами, скорострілами і запорними бальонами. Ці засоби значно обтяжують виконання завдання для ворога. До середників оборони належить також відповідна пропаґанда серед населення, дисципліна, відтранспортування населення в безпечне місце, медична допомога, відповідна розбудова міст зі схоронищами і т. п.

Наука про чисто змеханізовану війну має свої переваги й недостачі. Одначе вона також не дає повної розвязки питання війни будучности. В цьому випадку повністю змеханізована армія малаб іти на пролом ліній ворога, а змоторизовані частини малиб лише завдання обсадити і закріпити за собою здобуті землі. Плянується при найменшій скількости людей надати армії можливо найбільшу ударну силу. Одначе навіть повна механізація не розвязує проблєми. Вона має свої хиби. Їй бракує розгляду, машини псуються, не можуть добре маскуватись пере ворогом з повітря та дуже залежні від терену.

Отже в будучности буде так, що сильний буде нападати, а слабший боронитись і держатись землі доти, доки не сконцентрується відповідних сил до нападу. Деякий час буде це війна позиційна. Будуча війна не буде багато ріжнитися від кінця світової війни, бо в области зброї нічого епохального не винайдено. Сухопутна армія має ту саму зброю, як мала в часі світової війни. Вогонь артилерії та піхоти підвишивсь, але в нічому не змінився. Ніякої суттєвої зміни нема й у фльоті. Лиш одна повітряна зброя значно розвинулась. Як було вчора, так буде і завтра. Сухопутна армія буде творити ядро сили держави. Вчора рішав чоловік побіду, тож буде про неї рішати й завтра.

Отже виходить, що нічого страшного в будучій війні не буде, як і не було в світовій. Всіх витворів людської фантазії не можна примінити до дійсности. Як поодинокі епізоди, вони можуть траплятись, але рішаючого моментального висліду в цілій війні вони мати не будуть.

Так говорить фахівець, що перебув війну минулу і має надію пережити ще й будучу, яка вже не за горами.

ЛЮБОВ НЕ СЛОВОМ, А ДІЛОМ.

Ось уже другий рік, як іде збірка на побудування Українського Музею в Празі, а реальний здобуток її представляється ще й доси скромно: якраз на дві стіни запроєктованого двоповерхового дому вистарчило жертвенности 10 міліонів Українців поза советським раєм. А така справа, як збереження річевих памяток нашої визвольної війни, малаби виявлятися пунктом чести кожного Українця. Прапори, уніформи, гроші, державні універсали та маніфести, військова й урядова кореспонденція, дипльоматичне листування, мистецькі цінности — все те є річеві докази нашого зриву, наших чинних змагань за найвищу ціль. Чи може правдивий Українець придивлятися байдужо, як гинуть подібні речі? Коли вони загинуть, то що перешкодить пізніше ворогови й ці наші змагання представляти як руїнницьку гайдамаччину, бунт темних сил проти їхнього культуртреґерства? Лише найбільший пієтет та пошана до решток нашого державного будівництва може бути доказом і запорукою того, що ми не зреклися боротьби за вже раз осягнену мету, що ми твердо хочемо осягнути її ще раз, і то на тревало. Вороги за всяку ціну хотілиб знити або дістати в свої руки цей скарб, що назбирали Українці з їх визвольної боротьби. Тому лише на невтральній території можливе тепер побудування Музею. Але все майно його залишається національним майном і кожної хвилі може бути перевезене на українську землю. Покищо завдання цих збірок в Европі є репрезентативне. Чужинці, яких завжди багато в такому осередку Европи, як Прага, мусять бачити, на що могли спромогтись Українці, творячи свою державу. Не мусимо стидатись того, що ми довершили до і в часі революції 1917—1920 рр., але мусілиб соромитись тепер, колиб не змогли збудувати нашим національним реліквіям належного приміщення. Це виявилоб нашу байдужність до національних святощів, про яких пошану вже стільки писалося й говорилося. Чиж Українці не зможуть виявити себе такими сильними ділами, як виказали словом? Кожен мусить довести на ділі, що він розуміє вагу й значіння належного засоблення нашого Музею. Чиж сміє якась-там світова кріза перешкодити нам, кожному з нас чином доказати, що раз собі поставлену ціль ми осягнено? Невже вибудування двоповерхової камяниці перевищує все, що можуть зробити 10 міліонів Українців, щоб доказати свою любов до славного рідного минулого, до славної традиції, любов не словом, а ділом?!

В Америці можна посилати через Обєднання Українських Орґанізацій в Америці:

"Obyednanye,"
P. O. Box 122, Hudson Terminal,
New York, N. Y.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

АМЕРИКАНСЬКА АТМОСФЕРА.

Японський амбасадор в Америці у своїй промові про морські зброєння, котру він виголосив недавно в Філадельфії, заявив, що Японія мусить мати право будувати таку фльоту, яку має право будувати Америка або Англія. Як цього права Японія не дістане, амбасадор каже, вона почне собі будувати таку фльоту, якої їй тільки забагнеться.

Відомо, що така атмосфера збройних перегонів заводить напруження між Америкою і Японією, що найменший інцидент може довести до вибуху війни.

ЕВРОПЕЙСЬКА АТМОСФЕРА.

Французький військовий знавець Леон Аршімбод пустив в Европу дуже цікаву бомбу своєю заявою, що Росія віддала свою армію до розпорядимости Франції.

Симпатизуючий подекуди з большевиками тижневик „Ню Репоблик" каже, що до здійснення російсько-французького зближення, виміреного проти Німеччини, треба ще порозуміння з Польщею.

Як Польща, Франція й Росія порозуміються, то війні проти Німеччини ніщо на перешкоді не буде стояти.

Публичне обвинувачення Угорщини Югославією, Румунією й Чехословаччиною показує на ще одно жерело можливого вибуху в Европі.

ВІЙНА И РЕВОЛЮЦІЯ.

Люблять большевики перехвалюватися, що на випадок війни в Европі проти Росії в в державах вибухне большевицька революція.

Союз Росії з Францією показує, наскільки большевики вірять у те, що голосять.

Тепер замах на большевицького комісаря Кірова додає ще один причинок до цієї балачки. Як вибухне війна, революція дуже легко може вибухнути за плечима комуністичних комісарів.

Замах мимоходом кидає нове світло на останні зближення большевиків до французьких правителів: видно, всі, що їм грозить війна можливістю втрати влади, лучаться разом.

ВІЙНА БУДУЧНОСТИ.

Підчас дебати над новими зброєннями в британськім парляменті промовляв за збільшення видатків на узброєння англійський політик Винстон Черчил, покликуючися на те, що в 1918-тім році Німці приготовляли велику повітряну інвазію на Англію.

Велика повітряна фльота, говорив Черчил, мала напасти на Англію, а головно на столицю Лондон, серце й мозок політичного й економічного життя краю. Черчил рахує, що 30,000 до 40,000 людей було би загинуло в Лондоні в одній такій повітряній битві.

Цими проспектами Черчил давав Англійцям натяки, чого вони можуть сподіватися від війни будучности. Можемо собі представити з цього тільки, яка буде ця майбутня війна і що вона буде коштувати в людях і матеріялах.

ВІЙНА И ВІДПЛАТА.

Каже Черчил, що Німці відрадилися остаточно від повітряного наїзду на Англію, бо їм не йшло тоді добре на боєвих фронтах. Англійці, втративши велику масу людей у Лондоні, між ними велике число цивільного населення, пішли би певно були з репресіями проти Німців, а німецька армія не могла би дати відповідної охорони проти цієї репресійної інвазії.

І каже теж Черчил, що Німці певно розуміли, які це умовини договору дали би підписати Німцям алїянти по такій повітряній інвазії. Версайський договір виглядав би як жарт.

В. Будзиновський.

З МОНАСТИРЯ.

8)

Довго радили всі трое: Барицький, його жінка і Андрій. Сей заявив:

— Хоч Гальшка ще любить того хлопа, то я від неї не відпекуюся. Хочу, щоби була моя. Як ваша ласка, то дайте мені її. Моя голова в тім, щоби вона мене полюбила.

— Коли так, то бери її! — закінчив раду Барицький. — Звінчають вас, хоч би прийшлося на руках занести її перед попа.

Сава Колодин не в тімя був битий. Се, що з розмови Барицького з його молодим гостем вчув, коли в коморі призирався воскови, він доміркувався, що сталося. Решту розказала йому челядь, котра підслухувала розмови в дворі. Вернувшися до Устя, Колодин розказав приятелям, хто такий той будьтоби Андрій Муґанівський, чому він перекинувся був у шляхтича і що дівчина рішучо для нього пропала.

Грибчук пішов до скритого у нього Савича, щоби йому повторити оповідання Колодина.

— Ти гадаєш, що приніс мені новину? Скоро лиш я його побачив крізь вікно, то зараз знав, що вона для мене пропала. Коби лиш не приневолили її за нього вийти. Хіба по моїм трупі!

— Челядь Барицького переказувала мені, що вона про нього чути не хоче. — потішав його і успокоював Колодин.

— Коби тільки проволікти з ним, то я її таки дістану. Викраду!

В Устю і по цілій околиці стали шниряти гайдуки Барицького. Питали за фальшивим шляхтичем, що піддурив був пана Барицького. Аж коли другого дня вранці показалося, що щезла одна лодка римаря Грибчука, перестали шукати і питати.

День перед назначеним весіллям, котрого Барицький не відкладав, Колодин зібрав приятелів Савича і каже:

— Від челяди Барицького я довідався, що шельма дівка повеселіла і згодилася стати жінкою справжнього Андрія Муґанівського. Що тепер діяти? Сказати Павлови?

— Йому про се ані слова! — перестерігав Катуля. — Як би вчув, що завтра возьме її хто інший, то сказивсь би і наробивби якої біди. Скажемо йому аж буде по всім, і він сам побачить, що вона для нього таки безповоротно пропала.

— Так справді буде найліпше, — доповів Колодин. Він схотів би її викрасти, або й силою взяти. Тої штуки тепер не втяв би, бо вони мабуть самі потерпають, що він таке затіває. Всі доступи до двора в ночі обсаджені гайдуками.

В ночи перед днем шлюбу Гальшка, закутана у велику хусту, вилізла вікном в сад. Хильцем попід кущі порічок зайшла аж до огорожі саду і перелізла її. Коли вже станула на землі, вхопив її за рамя гайдук і спитав:

— Хто ти і що тут робиш?

— Який ти приказ маеш? — спитала вона.

— Нікого не впустити до двора.

— Або я йду до двора? Я з двора.

— Ти може в змові з тими, що хочуть до двора.

— А як я дам тобі таке? Пустиш мене?

Виймила зза пазухи золотий ланцух. Такий був довгий, що, обійнивши її стан, ще й звисав.

Гайдук стис її за рамя так сильно, що аж заболіло, і сказав:

— Ти се в дворі вкрала?

Вона відхилила хусту з лиця і спитала:

— Чи я потребувала би аж красти, щоби мати таке?

— Паннуня! — вистогнав стривожений гайдук, пустив її рамя і відскочив від неї. Аж по хвили промовив:

— Ви, паннунцю, хочете золотом підкупити мене, щоби я вас пустив, та ще й козака?... Коли мене ваш тато приймав на службу, то я йому присягав в церкві, що буду виконувати всі його прикази. Мій приказ не позволити, щоби вас хтось викрав. Як приказ такий, то й годі мені позволити вам самим втекти до нього.

— А як я вийшла не до козака, а хочу до Устя помолитися до тої Богородиці, що в монастирській церкві?

— Чиж я звідси буду видіти, куди ви йдете?

— А як би так я заплатила тобі сим золотом, щоби ти завів мене до тої церкви і привів назад?

Гайдук призадумався, ласо повиraючи на золото. Нарешті промовив:

— Заведу. Та не гадайте, що десь по дорозі попадете на того козака, або на його людей. Як він засів на вас десь по дорозі до Устя, то не діждеться вас. Я знаю всі місця, добрі на засідку. Поведу вас так, що всі ті місця обійдемо.

(Далі буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

З ПОЇЗДКИ ДО РІДНОГО КРАЮ.

Перебував я у Злучених Державах вже 28 літ, а моє серце і моя думка все тягнули відвідати рідну землю. І так я зробив. Виробив пашпорт американського горожанина, поїхав до агенції, купив корабельну карту на „Бремен", німецької лінії. В агенції мені сказано, щоби їхати на Варшаву. Я кажу, що я американський горожанин, то можу їхати, куди мені подобається.

Агенти кажуть: дайте задаток на шифкарту, а за тиждень буде польська віза. Я дав задаток на дві шифкарти, бо взяв з собою свого 17-літнього хлопця, щоби показати йому свою рідну землю і рідні обичаї.

За той тиждень я приготовлявся, що мені потрібно на дорогу. Корабель відходив у суботу вночі. Вже в суботу рано до мене посходились сусіди, товариші, забавитись і попрощатися зі мною на дорогу, передати через мене якого доляра і поздоровлення своїй рідні у старім краю.

Тут уже друга година пополудни, кличе агенція на телефон і каже, що ніяк не може дістати візи для нас. Я питаю, чому. Відповідь: певно тому, що ми не їдемо на польськім кораблі. Я відповідаю, що я буду ввечір у Ню Йорку. Вечером приїхав я до агенції. Показано мені все щодо візи. Питаю: А як піду до Німеччини, чи там зможу дістати візу? Відповідають, що не гарантують, чи дістану.

Я свого наміру не змінив, у 12-тій годині в ночі корабель відплив з Ню Йорку до Европи.

Мого сина дуже цікавила та подорож, бо перший раз їхав за таким великим корабли і через такий великий океан, як морські хвилі встають як гора, все далі й далі, щоби чим скорше дістатися до берега Европи. Я цілу подорож думаю за візу і чи дістанусь до рідної землі.

За тиждень ми переїхали океан, і в суботу рано висіли з корабля та відїхали до Берліна. Що на другий день була неділя, то треба чекати до понеділка. Рано в 10-тій годині в понеділок пішли ми до польського консуля по візу. Дістав візу, заплатив 16 марок і 80 фенігів, й не питали, чому мій син не має осібного пашпорту, бо тоді був би ще заробив 16 марок і 80 фенігів. Стало лекше на серцю, що зможу дістатися до рідної землі. Залізниця відходила в 12-тій годині вночі, то ми мали досить часу звідати берлінський парк і музеї. Вночі ми виїхали до Львова. На границі в Катовицях перегляд пашпортів і ревізія валізок. Питались, чи не веземо зброї. Переглядали все, що ми мали, і нічого нам не забрали. Коли наближалися ми до Львова, можна було сказати, що тут замешкують наші селяни, Українці. Хоч стріхи хат покриті соломою, але всі хати побілені, мов убрані в білі сорочки на святу неділю. Над вечір в 6-тій годині, приїхали ми до Львова. Ночували в Українській Гостинниці. На другий день походили по Львові, відвідали Просвіту, Народню Торговлю, Маслосоюз, Земельний Банк, Рідну Школу. У „Просвіті" казали мені, як багато книжок надрукували, а Польща заборонила читати. Я купив одну книжку „Син України". Та книжка нічого не пише на Польщу, тільки як історія Робінзона. У Рідній Школі розмовляв я з паном Ясінчуком, котрий був в Америці і знає всю нашу інтелігенцію в Америці. Казали мені, що як би не діставали помочі зі Злучених Держав, Канади і Бразилії, то булоб дуже тяжко утримати українські інституції під Польщею. Таксамо був я на відпусті в церкві св. Юра. Багато народу приїжджає з околичних сіл, таксамо, як колись.

На другий день поїхали ми до рідного місточка Холоєва, радехівського повіту. Жаль на серцю стало, коли я подивився на своє рідне місце. Не застав я своїх родичів, котрі мене виховали і благословили на дорогу до Америки, ані рідних хати, ні товаришів, з котрими забавлявся і прощався на відїзді до Америки. Де товариші? — питаю. Впали жертвою у світовій війні. Билися наші браття, клали свої голови за чужі держави, а декотрі віддали своє життя за рідну землю, Україну.

Заробити нема де, а як є яка робота, то платять чоловікови одного злотого на день, дівчині 40 грошів, і то не грішми, тільки мукою.

У нашім місточку є дві школи: одна в місті, а друга на Бабичах, де є може 3 проценти Поляків. Тут все учили по українськи, а тепер учать по польськи. Говорив я з одним Українцем, котрий учить дітей у публичній школі. Каже, що має прикре положення і переслідування Поляками, за те, що Українець. Наших професорів переносять до Познаня, а Поляків надають на наші села. У нашім місті, як хто хоче свої діти зі школи виписати, то може без жадного труду. Хочуть туманити наших дітей.

У Холоєві був війт Українець. Староство без жадного доказу відібрало йому урядування й настановило Поляка.

Громада ухвалила була площу на будову Народнього Дому, як Українци так і Полякам. Треба було ще потвердження староства. Поляки його дістали, а Українці ні.

Третього травня польські брехуни проповідали до публики, що польська держава мірить всім одною мірою, а 3. травня шкільні діти мали бути на параді в Радехові, господарі-Українці мусіли везти холоєвських Жидків на параду, бо як ні, то карали арештом.

Один священик з радехівського пов., виписав грамоту по українськи, то за те мав заплатити 200 злотих кари, або відсидіти в арешті. Як Українці мають представлення або музику в читальні, то мусять мати позволення від старости і заплатити 10 або 15 злотих. Всякими способами Польща нищить Українців і українську школу, але українського духа не може знищити. Українці утримують своїх дітей у діточих садках, учать українського письма в читальні Просвіти, мають кооперативу, склеп зі збіжем, молочарню. У Жидів мало хто купує. Зате можна нераз читати у часописах, що Українці Жидів бють, а то таким буком, що не купують у Жидів. Одначе ці установи недомагають через брак свого Народнього Дому в Холоєві, у котрім моглиб примістити всі наші культурно-освітні і господарські установи. Вправді є у нас читальня Просвіти, але не може помістити всіх установ, які на злість нашим ворогам з року на рік прибувають і зростають. Щоби запобігти лихови і засвідчити, що Холоїв належить до культурних осередків України, на загальних зборах читальні Просвіти вибрано Комітет Будови Народнього Дому в Холоєві. Коли прийде від наших братів Холоївців відозва, то прошу передаймо свої жертви на будову Народнього Дому в Холоєві.

Андрій Никун,
Ґрейт Медовс, Н. Дж.

——:——

МОЛОДЬ ДО СТАРШИХ.

На Другім Конгресі Української Молоді, який відбувся цеї осени в Ню Йорку поручено справу кращого порозуміння між молодим і старшим поколінням української іміграції в Америці. Про ту справу говорено теж, як бачимо зі звітів, і на Конгресі та Річнім Засіданню „Обєднання". А тепер хочу додати дещо від себе, щоб допомогти розвязці цеї проблеми, або хоч викликати ширшу дискусію на ту тему.

Треба погодитися з тим, що прийшла в Америці на світ нова дитина, яка називається: **українська молодь**. Ота дитина вже дозріла настільки, що хоче ставати в організаційні ряди, лучитися і спільно працювати для української ідеї.

Ота дитина в многім не розуміє старших і не може з ними погодитися в тім, що ми мусимо тут ділитися на ріжні політичні фракції й через політичні чи релігійні ріжниці між собою ворогувати, себе поборювати. Молодь не хоче приходити на такі збори, де одні одних лають, де одні одних словно, а то й чинно зневажають. Молоді вважають, що це є гріхом перед Богом і народом нашим, коли ми тут в Америці розбиваємо свої сили. Тому ми хочемо уникати того всього, що старших розєднує, а перебираємо від старших те все, що є добре й патріотичне, а це їх привязання до старого краю, їх жертволюбність на добрі цілі, їх замилування до української пісні, українського танку, чи української культури взагалі. Тому ми хочемо краще пізнати ту українську культуру. Ми хочемо доброї української книжки, добрих українських учителів, добрих українських лекцій. Наше тіло не звикло в Америці гнутися під ярмом. Наш дух є теж вільний. І тому ми хочемо самостійно думати і самостійно поступати. І просимо тільки старшу генерацію, щоб вона нас зрозуміла, що ми хочемо новими методами витворити нову силу в Америці. І віддати ту силу на службу української ідеї.

Володимир Буката,
секретар Ліги Української Молоді Півн. Америки.

Всеодно.

— Богдане, чи твоя маленька сестричка вже вміє говорити?

— Ні, одначе їй і не потрібно вміти говорити. Для неї вистане розкричатись, а зараз усе дістане!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ЙОНГСТАВН, О.

Листопадове Свято.

В неділю, дня 11. листопада, відбулося у нашій парохії величаве Листопадове Свято. Свято уладили члени парохії і члени всіх братств, товариств і клюбів, що групуються коло греко-кат. церкви Пресвятої Тройці в Йонгставн, О.

В неділю по Службі Божій відправив наш парох, о. Іван Забава, панахиду за померших героїв і мучеників за волю України. Перед панахидою виголосив відповідну до хвилі зворушаючу проповідь, в якій вказав на велич тої посвяти і незрівнаної жертви, що її принесли герої, полягли у бою за волю України. Панахиду відспівав хор „Боян" під управою п. Л. Кухтина.

Пополудні в 3-тій годині зачався в нашій просторій галі Листопадовий Концерт. Предсідником свята був п. Михайло Ткачишин з Кемпбел, О., що відкрив свято короткою промовою та проголосив порядок святочної програми. По сім піднеслася куртина і відкрила зібраним гарну несподіванку. Ціла сцена була заповнена маленькими шкільними діточками, які віночком живих сердець окружили увквітчану цвітами стрілецьку могилу. З переду могили кріс і витягнута з піхви шабля, стрілецька шапка — а там хрест, заквітчаний малими прапорцями і вінцем з білих хризантем. Се все так мило вражало очі глядачів. Ті маленькі шкільні діточки зачали свято своїм милим співом. Вони відспівали американський гимн, а потім іще дві пісні: „Гей, там дітвора на коня йде" і „Всюди красно в нашій вітчині". Всі зібрані на галі, а головно родичі діточок, раділи, дивлячися на ту надію і будучність українського народу, що своїми невинними устами величали полеглих героїв. По скінченім співі п. Д. Петрик обдарував маленьких співаків солодкими цукорками, і вони зійшли на галю на приготовлені для них на переді місця.

Дальшу програму свята виповняв своїм співом наш церковний хор „Боян", під управою п. Льва Кухтина. Були також декламації і промови.

Декламували: Микола Мамрич, М. Прислінська, А. Драгусь, Евстахій Павловський і маленька славна наша декляматорка Катерина Недоступ, восьмилітня дівчинка, яка має дійсний талант до декламації. Вона декламувала аж два рази.

Промов, крім вступного слова п. Ткачишина, було три. Першу промову: „Історія Української Армії за час визвольної боротьби" виголосив о. Іван Забава. Він говорив, як наочний свідок листопадових днів, і тому приковував увагу слухачів.

Головним бесідником свята був запрошений нами адвокат п. Іван Білінський з Клівленду. Він виголосив довшу, гарну промову по англійськи для нашої молодіжи і дітей. У своїй інтересній промові перейшов він коротко цілу історію українського народу. Видвигнув всі світлі моменти життя нашого народу, почавши від св. Володимира Великого, і вказав на значіння Листопадових Днів — на те, чого вони мають нас научати. А що найголовніше, він подав для нашої молоді вказівки, як вона має працювати для України тут на американській землі. Молодіж має бути зорганізована, має належати до своїх організацій запомогових і бути свідома свойого великого завдання супроти українського народу. Треба бути цілих 365 днів у році Українцем і патріотом, а не лише на Листопадове Свято. Коли всі так будемо поступати, то певно здобудемо волю Україні. Його промову приняли присутні з великим одушевленням. Третім промовцем був п. Л. Гірский з Кемпбел, О. Він навязав свою промову до дня 11-го листопада, до „Армістис Дей". Вказав на лихі наслідки світової війни, яка не вирішила долі народів. Нема мира в Европі, говорив він, нема справедливости, хоч 16 літ вже минуло від закінчення світової війни, а в Европі знову готовлять війну. Багато поневолених народів, а між ними й український нарід, великий 40-міліоновий нарід не має волі і чекає хвилі визволення з ярма, а коли він визволиться, тоді буде правдивий „Армістис Дей". Його промову нагородили слухачі гучними оплесками.

При кінці іще раз забрав слово о. Забава. Він закінчив свято щирими словами заохоти, плекати в себе — головно в нашим молодім поколінню велику ідею визвольних змагань і спільною працею здобутися на внутрішню силу-міць в очах усіх ворогів. Працювати треба всім для справи визволення свого поневоленого народу, — бо „Праця єдина з неволі нас вирве". Хор „Боян" закінчив свято піснями „Не пора" і національним гимном.

Свято випало достойно. Народу була повна простора парохіяльна галя, хоч на дворі була сильна сніговія з дощем. Всі парохіяни, навіть з фарм, прибули на свято і тим доказали свою єдність і характерність у народній справі.

Переведено на святі збірку, яка принесла $38.70. — З того було 70 центів розходу, а $38 вислано до краю.

Жертвували слідуючі: по $1: С. Ворожбит, І. Білінський, о. І. Забава, І. Дубінський, І. Павловський, И. Білик; по 50 ц.: А. Федаш, А. Саєвич, Т. Ворожбит, М. Бодак, П. Стахура, П. Бирка, Д. Васько, І. Мацінський, В. Білан, В. Саєвич, В. Лучка, В. Зубаль, С. Пущак, І. Стахура, К. Пущак; по 25 ц.: А. Петрик, К. Тиць, І. Натишак, М. Кремінь, Т. Кузенко, Ева Вітишин, М. Ткачишин, І. Панько, А. Беца, С. Сорока, І. Марунчак, І. Лисиганич, Д. Швед, Д. Стецьків, С. Мельник, Т. Дідовський, М. Мартинишин, М. Тиць, О. Фесьо, М. Мирдич, І. Павловський, Е. Дольний, М. Фесьо, Текля Ксенич.

Комітет Листопадового Свята.

КОМУНІКАТ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ДЛЯ ЛІГИ НАЦІЙ.

Україна та Ліга Націй.

Дня 10 листопада в Парижі зібралася тутешня Філія Українського Т-ва для Ліги Націй. Як відомо, це товариство складається крім французької ще з трох інших секцій, які знаходяться в Чехословаччині, Румунії та Польщі. Управу товариства вибирають представники всіх чотирох секцій, але такі загальні збори можуть відбуватись тільки зрідка, і в разі потреби деякі поважніші справи вирішується на секціях. Ніні, з огляду на події, що мали місце в Женеві, і ті заяви, що склав при ріжних нагодах голова товариства, заявилася потреба в управи товариства запитати думку всіх чотирох філій. Першою зібралася, під головуванням п. І. Косенка, паризька філія, де професор О. Шульгин прочитав відчит про женевські виступи та свої враження з Англії. Після цього, голова зборів відчитав проект резолюції, який, після деяких змін, був принятий у такому вигляді:

Резолюція.

Паризька Філія Українського Товариства для Ліги Націй на своїх зборах 10 листопада, вислухавши звіт про протестаційну акцію Управи Товариства у Женеві підчас приняття до Ліги Націй С.С.С.Р., апробує її виступи. Разом з тим Збори вважають, що, згідно з заявою голови товариства, п. О. Шульгина, на зборах Ради Унії, українське товариство мусить ставитись негативно до нової тенденції Ліги Націй, що знаходиться в суперечности з засадами її власного пакту і з великими ідеями основоположників Ліги. Єдиний спосіб відновлення гармонії між принципами Ліги Націй та реальною дійсністю, що утворилася після приняття до її складу СССР, мусить полягати в тому, щоб Москві поставлені були певні умови, яких вона має додержувати, щоб бути гідною свого титулу члена Ліги, а саме:

а) Щоб Москва звільнила від своїх окупаційних військ території захоплених нею вільних, нею самою визнаних, держав, як Україна, республики Кавказу та Туркестану, і щоби на її теренах під доглядом Ліги Націй дано було змогу вільно відновити національні уряди цих незалежних республик.

в) Щоб негайно допущено на Україну міжнародню анкетну комісію в справі голоду, яка моглаб на місці зясувати розміри нещастя та встановити міри, які треба вжити в міжнародньому маштабі для вратування населення від голодової смерти.

с) Щоб знесено нове кріпацтво на селах, утворені були нормальні умови праці робітників, відповідні до конвенцій, установлених Міжнародним Бюром Праці, щоби знищено масове примінення каторжного труду до міліонів людей засланих з України та інших республик на північ.

г) Щоб припинено політичний терор, яким нищиться найелементарніші гарантії свободи людського життя, щоб встановлено повну свободу віри та припинено переслідування духовенства всіх конфесій.

А МИ МУСИМО СІЯТИ

(Фінляндське оповідання.)

Жалісний та сумний ранок був для суамельських селян-орендаторів над Саймалапським озером, хоч як сяло сонце, а від лип розходився приємний запах. Сумна сиділа в хаті селянинова родина: батько, мати й син. Перед дверима стояв запряжений до плуга кінь і ніздрями водив по опалці, повній вівса. В стайні мукала корова й хотіла на пашу.

Досить причин мали бути сумними, що позабули про свій обовязок — ті суамельські селяни. Перед сходом сонця з містечка, віддаленого шість годин, приїхав на коні слуга. Він їхав усю ніч і привіз селянинови таку вістку:

— Господар Рюсуден дуже розсердився. На св. Петра й Павла сам перебере посілість. Постановив теперішних орендаторів відправити, бо орендатор Сномалойнен уже досить користувався його, Рюсуденовою землею. Тому хай Сномалойнен пошукає собі іншої оренди!

Орендатор не розумів, чому то власник нараз так дивно поступив. Все погоджувалися: оренду впорядку платили, працювали на ріллі пильно й уважно... чогож це тепер через ніч відмова?

— Як ми з батьком прийшли сюди — перервав вкінці мовчанку син — була тут сама пустеля. Ми перекорчували ліс, викопали криниці, вирівняли, перекопали та розорушили наче камінь тверду землю й осушили мочари. Першого року не мали навіть що їсти. Тепер жеж, коли починаємо жати плоди нашого труду, маємо вступитися з іншим відступити землю!

Орендарева жінка втерла сльозу з очей та говорила похиливши голову: „Тобі, дядьку, сказав був тоді власник—Сномалойненові відступаю північний беріг Саймалапського озера, щоби ти викорчував його. Збудуй собі хату та вживай землю безплатно пять літ. А потім, як тобі буде добре та як тобі сподобається, будеш тричі до року по десять днів працювати на господарстві, а, як оренду даватимеш мені четвертину доходу! На це стиснув тобі руку. Я ніяк не можу повірити, щоби пан Рюсуден мав право зломити дане слово!"

— Це колись мало вартість — відповів орендатор — та часи змінилися. Тепер, як чую, чоловік може здатися лише на писану умову, а такої ми не маємо. Тут не поможе ні жаль, ні просьба, ні плач, лише, коли господар хоче, може нас дуже легко прогнати — право є по його боці.

— Право? — спитала жінка. — Абож то ми не законні власники цеї землі? Господар ніколи в світі сам не міг би використати стільки хабазя та кущів. Яку взагалі вартість мала би земля, колиб ми її не обробили та не зорали? Вовки та ведмеді господарили в тих лісах! Ми їх прогнали! Гарна то була би правда, що сміла би забрати овочі нашої праці!

— Дарма! Право по його боці — сказав орендатор. — Господареві дочки підросли, являються женихи, треба віна. Він пригадав собі, вимовив кільком орендаторам, злучив їх землі тай так установив нову посілість.

Старий втер собі очі, похитав головою, наче хотів обтрястися з сумних думок, і встав:

— Хай діється, що мусить статися! Бо коли господар дійсно хоче забрати землю, він це може зробити! Один рік вона все ще в наших руках. Тож чомуж би всенький день сидіти в хаті та падькати, коли на дворі сонце світить і ще є аж забагато роботи. Стара, ти йди до твоєї роботи, ми оба, я тай син, підемо до нашої. Хай жне той, кому Бог дозволить, а нашим обовязком сіяти, доки можемо.

Старий орендатор увесь день орав борозну за борозною та сіяв жито, а його син волочив за ним, як що року.

Як зайшло сонце, вітер стрясав липовим листям і його шум ніс селянинові слова каменистою та твердою околицею: „Хай жне той, кому Бог дозволить, а ми мусимо сіяти"...

Довжник і віритель.

Пихкалюк виграв на льос дві тисячі. Приходить до нього віритель.

— Може віддасте мені тепер тих 1,300 долярів, що я вам позичив іще в вересні 1933-го року?

На це Пихкалюк із обуренням:

— Мій пане! Хтож це виграв: ви, чи я?

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

СТ. ЛУІС, МО. Жіноче Тов. Любов, від. 373, повідомляє своїх членкиць, що річний мітінґ відбудеться 9-го грудня, в годині 2:30 пополудни, в У. Н. Домі, 1523 Гікори вул. Проситься прийти на мітінґ, бо буде справоздання контрольорок за пів року і вибір уряду на 1935 рік. Напоминається членкиць, щоби принесли старі грамоти і змінили на новий рід. Неприявна на мітінґу членкиця заплатить кару 50 ц., а урядниця 1 дол. — Анна Громоцька, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. Василія Великого, від. 364, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го грудня, в гали церковній на Каледж Еве., по Сл. Божій. Обовязком є кождого члена бути на зборах, бо є важні справи до обговорення. Тому, що це останній місяць на зміну старої грамоти, так ті члени, що ще не змінили своєї грамоти, можуть це зробити на зборах. Довгуючі члени повинні вирівнати свій довг як також за діти, щоб можна замкнути рахунки і не перетягати довгу на другий рік. Будемо принимати нових членів. — Іван Кухта, предс.; Василь Савка, кас.; Іван Сподар, секр.

МІКІСПОРТ, ПА. Тов. Запорозька Січ, від. 132, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 9-го грудня, в гали церковній, в годині 1-ій пополудни. Проситься всіх членів прийти на означений час. На тім мітінґу буде вибір уряду на 1935 рік. Хто хоче виміняти грамоту нехай принесе стару грамоту на мітінґ. Будемо принимати нових членів після статута. Неприявні члени будуть карані після статута. — Гр. Коніцький, предс.; Д. Коцінський, кас.; Дм. Сова, секр.

МОНЕСЕН, ПА. Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 338, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться 9-го грудня, в годині 2-гій пополудни, в звичайнім місци. На мітінґу будуть: справа запомоги тижневої; виплата на похорон; виміна грамот на новий рід; вибір уряду на 1935 рік. Взиваємо всіх членів сповнити свій обовязок зглядом У. Н. Союза і подбати про нових членів та вписати свої діти в ювилейнім році. Справоздання контр. комісії і перебрання уряду відбудеться в січні 1935. Кождий член обовязаний бути на тім мітінґу. Довжні члени мусять вирівнати свої залеглости; в противнім разі будуть суспендовані. — Мих. Салак, предс.; Мик. Хомош, кас.; Франко Янковський, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Відділ 280 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го грудня, в годині 2-гій пополудни, в Укр. Гор. Клюбі, 414 — 7-ма вул. Проситься всіх членів прибути на ці збори. Члени, котрі ще не перейшли на новий рід, а хочуть це зробити, нехай принесуть на збори свої старі грамоти і перепишуться. Довгуючі члени щоб постарались вирівнати свої вкладки цього місяця. — Р. Рубльовський, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. Укр. Тов. Запорозька Січ, від. 67, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 9-го грудня, в годині 2-гій пополудни, де звичайно. Проситься всіх членів і членкиць прийти на означений час, бо буде вибір урядників на 1935 рік. Повідомляється довгуючих членів, як що не являться на річні збори та не вирівнають своїх залеглостей, будуть вичеркнені з членства. — Трохим Стадник, предс.; Микола Мирон, кас.; Григорій Патинок, секр.

ОРМРОД, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 124, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться в суботу, 8-го грудня, в годині 6:30 ввечір. Проситься всіх членів прибути на означений час, бо є багато справ до полагодження. Буде справоздання з приходів і розходів за цілий рік і вибір уряду на 1935 рік. Проситься довгуючих членів, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Т. Білоус, предс., Д. Бала, секр. В. Карабан, касієр.

ОЛІОН, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 363, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 9-го грудня, в годині 2-гій пополудни, у власнім домі. Обовязком є кождого члена явитись на ці збори в означений час, бо є важні справи до вирішення, а іменно: справа тов. дому, вибір уряду на 1935 рік і багато інших. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, щоб не переносити довгу на другий рік. Сповніть свій обовязок та прийдіть хоч раз в рік на ці збори і приведіть нових членів та впишіть свої діти до У. Н. Союза. Проситься тих членів, що ще стоять в старім роді, щоб принесли свої старі грамоти і переписались до нового роду. Члени, котрі не прийдуть на збори, будуть карані після статута. — Дмитро Мішанець, предс.; Іван Скробач, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Мир, від. 324, повідомляє всіх членів і членкиць, що річні збори відбудуться в суботу, 8-го грудня, в годині 7-мій ввечір, в домі Укр. Громади на 23-тій і Бравн вул. На цих зборах будуть звіти за цілий рік, тому побажаним є щоби всі члени були тай почули, як Товариство існує. Є багато членів, що на збори не приходять, то нехай би хоч раз в рік заінтересувалися. Важна справа залеглі вкладки. З кінцем року з довжними муситься поступити після статута. Зверніть увагу, що хорі члени забирають фонди, тому не мож забагато довгувати. На цих зборах буде вибір уряду на 1935 рік. — Олекса Горохівський, предс.; П. Максимович, кас.; Михайло Туркот, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 9-го грудня, в годині 1-шій пополудни, в Русскім Нар. Домі. Взивається всіх членів і членкиць прибути на цей мітінґ, бо буде вибір урядників на 1935 рік. Проситься тих членів і членкиць, котрі ще не змінили своїх грамот, нехай принесуть з собою на мітінґ старі грамоти і змінять, бо це останній місяць для виміни грамот. Котрий член не прийде на мітінґ заплатить кару після статута. — Н. Муляр, предс.; В. Новак, кас.; О. Коваль, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 367, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 9-го грудня, в годині 2-гій пополудни, в гали парохіяльній, 303 Гудсон Еве. На цей мітінґ має явитися кождий член, бо є важні справи до полагодження. Буде справоздання контр. комісії, вибір уряду на 1935 рік і дискусія над старими ухвалами, де кождий член буде мати нагоду висказати свої погляди в справах, попередніше ухвалених. Проситься змінити старі грамоти на нові цього місяця. Хто має нового члена проситься привести на мітінґ. — Мікитинський, предс.; Антонів, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 8-го грудня, в годині 8:15 ввечір, в галі укр. правосл. громади, 334 Іст 14-та вул. На ті збори мають явитись усі члени відділу та вирівнати членські вкладки, щоби можна було належито замкнути книжки й приготовити звіт до річних зборів. — П. Сокальчук, предс.; М. Близнак, секр.

ГЕРИ, ІНД. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 100, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 9-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в Гери Нейборгуд Гавз, 1700 Адамс вул. Обовязком є кождого члена місцевого і позамісцевого явитися хоч раз на рік намітінґ, бо будуть рішатися важні справи. — Стефан Стечик, предс.; Гр. Лавровський, кас.; А. Цебак, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. О. Николая, від. 167, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться 9-го грудня, в годині 2-гій пополудни, в Юніон гали на Лаґранд. Взивається членів прийти на річний мітінґ, бо буде справоздання касове і вибір уряду. Неприявні на річнім мітінґу члени можуть бути карані після ухвали. — П. Зьонкевич, предс.; С. Гавриляк, кас.; М. Корнова, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Товариство У. Н. Союза, від. 292, подає до загального відома усім своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 9-го грудня, в годині 12:30 вполудне, в гали парафіяльній при Кліперт і Едвард вул. На ці збори обовязково повинні прибути усі члени, бо маємо багато справ, неполагоджених з попередних місяців. Взивається довгуючих членів старатись вирівнати свої вкладки цього місяця. Члени, котрі замовили календарі, дістануть їх на мітінґу за оплатою по 30 ц. взивається членів заплатити за тікети, які їм вислано почтою. Не віддавайте тікетів, бо чейже ніхто через 25 ц. не збідніє. Ті пору членів, що ще не виміняли своїх грамот, мають нагоду це зробити на тім мітінґу, бо це останній місяць для виміни грамот. — Д. Запотічний, предс.; Олекса Старко, кас.; Петро Кізел, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і членкиць, що річні збори відбудуться в суботу, 8-го грудня, в годині 7-мій ввечір точно, в гали церковній. Тому, що це річні збори, всі члени і членкиці мусять прибути на час. Є багато важних справ до порішення, як: вибір уряду на 1935 рік, справоздання контрольної комісії і уряду, та інші, які мусять бути вирішені всіми членами. — Іван Глива, секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 9-го грудня, в годині 2-гій пополудні, в гали парафіяльній, 45-47 Ґовп Еве., Пасейк, Н. Дж. На порядку дня буде справоздання контролі за 12 місяців, вибір уряду на 1935 рік та інші важні справи, тому обовязком є кождого члена бути на зборах. Неприявний член чи урядник заплатить кару після статута. — І. Живицький, предс.; І. Роздзябек, кас.; Г. Яськів, секр.

КРОМПТОН, Р. АЙ. Тов. Запорозька Січ, від. 246, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться 9-го грудня, в льокали Читальні Просвіти. Обовязково кождий член мусить явитись. Членів, котрі ще не виміняли грамот, проситься принести старі грамоти, а тих, що вже принесли проситься прийти і підписати аплікацію про виміну. Взивається контр. комісію перевести контролю перед зборами. На зборах буде вибір уряду на 1935 рік. — Василь Сподарик, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 64, подає до відома усім членам, що мітінґ відбудеться в суботу, 8-го грудня, в годині 7:30 ввечір точно, в гали, де звичайно. Проситься членів прийти на цей мітінґ. Довгуючих членів напоминається вирівнати свої вкладки цього мітінґу, бо на другий місяць припадає річний мітінґ, то щоб не перетягати довгу на слідуючий рік. Членів, котрі платять за діти, проситься платити кождого місяця. Проситься тих родичів, котрих діти були суспендовані, нехай стараються вирівнати вкладки, а їх діти будуть назад приняті. Члени, котрі ще не виміняли своїх грамот, зволять принести свої старі грамоти на цей мітінґ. — Іван Габрилович, предс.; Сергій Вишярський, кас.; Іван Ількович, секр.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 248, повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 9-го грудня, в годині 7-мій ввечір. Проситься всіх членів прибути на час. Довгуючих напоминається, що коли не будуть платити своїх вкладок кождого місяця, то будуть суспендовані. — Йосиф Урбан, секр.

ЮТІКА, Н. Й. Бр. св. Петра і Павла, від. 58, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінґ відбудеться 9-го грудня, зараз по Сл. Божій, в церковній гали, 400 Форест Ст. На тім мітінґу буде вибір уряду на 1935 рік. Проситься тих членів, котрі ще не змінили своїх грамот, щоби принесли свої старі грамоти на мітінґ. Будемо принимати дітей і старших в члени У. Н. Союза. Неприявний член підпадає карі 50 ц., а урядник 1 дол. — Т. Ремізовський, предс.; Л. Гарматюк, кас.; М. Романів, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Річні збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 9-го грудня, в годині 2-гій пополудні, під ч. 847 Н.Френклін вул. Всі члени мають обовязково бути на тих зборах, бо буде вибір уряду на 1935 рік. Поновно пригадується всім тим членам, що ще не перейшли до реформи, що можуть це зробити без жадних перешкод на цих зборах. Всі мають принести свої старі грамоти на збори. — С. Гвіздь, секр.

АВОКА, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 326, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 9-го грудня, точно в годині 1:30 пополудні, в гали Турек. Проситься всіх членів прийти, бо є дуже важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1935 рік. Довгуючих членів проситься вирівнати довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Членів, котрі ще не змінили грамот, проситься принести старі грамоти і виміняти цього місяця. Проситься родичів, котрих діти осягнули 18 літ життя, переписати їх до старших членів в тім місяці. — Йосиф Лясковський, предс.; Теодор Колодій, кас.; Микола Колодій, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сош. св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 9-го грудня, в годині 2-гій пополудни, в У. Н. Домі. Проситься членкиць і членів прибути конечно, бо є дуе важні справи до полагодження. Контр. комісія здасть звіт з цілого року. Буде вибір уряду на 1935 рік. Хто іще не змінив грамоти, проситься принести на мітінґ стару грамоту, бо вже найвищий час. Пригадується членам, що ювилейна кампанія У. Н. Союза майже на укінченню, тому хто має знакомого, що хотів би стати членом, або хто хоче вписати свою дитину, проситься прийти на мітінґ. Довгуючі нехай конечно стараються по змозі сплачувати свої залеглости. — Лука Благітка, предс.; Григорій Забитко, кас.; Григорій Стеців, секр.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 9-го грудня, в годині 2-гій пополудни, в Укр. Гали на Норт Гудман. Проситься всіх членів прибути на ті збори на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Буде вибір уряду на 1935 рік. Довгуючих проситься вирівнати свій довг, щоб не переносити на слідуючий рік. — Д. Коритко, предс.; А. Дронь, кас.; Н. Головка, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 9-го грудня, в годині 1:30 пополудні, в церковній православній гали. Взивається всіх членів прийти бодай раз в рік на мітінґ, бо є багато справ до полагодження. Буде справоздання уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1935 рік. Хто з членів хоче дістати календар на 1935 рік, то може дістати намітінґу за оплатою 30 ц. Проситься тих членів, що більше довгують, щоби старалися при кінци року заплатити свій довг, коли не хочуть бути суспендованими. — Василь Шишка, предс.; Антін Бодник, кас.; Лука Демчук, секр.

— Що то значать усі скорости, які осягнули ріжні рекордисти в порівнанні зі скорістю соняшного світла, яке робить триста тисяч миль на секунду! Це імпонуюча скорість!

— Велика штука! Таж летить згори вниз!

Пяний держиться ліхтарні. Хтось із прохожих каже до нього:

— Чоловіче, чи ви пяні?

— Я... я ні — відповідає пяний — та колиб я пустив ліхтарню, то вона впала би...

Подружє.

— Поет (високопарно): Подружє — це пристань щаслива та спокійна, де спливаються два кораблі.

Жонатий: — О! то я зійшовся з панцирником!

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ПАЛМЕРТОН, ПА.

На народні потреби.

За нашу місцевість мало хто знає. Живемо, як за китайським муром. Часами і в нас дещо зробиться, але про се ніхто зпоза Палмертону не знає, бо в нас жалують кілька центів на оголошення, щоби дати бодай час від часу про нас знати. Пять літ боротьби за церковне майно зробили наших громадян байдужними до всього. Кричали колись, що треба нам священика, треба дяка, бо все пропаде. І дістали. Вже більше як рік в нас о. Степан Склепкович. Був він тому десять літ у нашій громаді. Тоді і життя гарно розвивалося і світ про нас знав. Чому? Бо мав священик з ким працювати. А сам що зробить? Тимбільше, що стало тут не мешкає, а мусить доїжджати здалека. Життя в громаді чи парохії залежить від людей, яких громада ставить на чоло. А в нас біда з тим, що громада не дивиться, чи хто відповідний, але вибирає, от аби вибрати. Тому з вибором урядників треба бути дуже обережним. Бо тут іде про загал, а не про одиниці.

Дня 11-го листопада зійшлося троха більше людей до церкви, де була гарно прибрана могила з написом „Борцям-Героям України". По Службі Божій виголосив о. Склепкович гарно обдуману патріотичну проповідь, так, що не одному потекла з очей горяча сльоза, а потім взвав усіх присутніх до жертв на українські цілі. Підчас панахиди збірка принесла $12.33. По богослуженню на галі зібрався гром. Павло Сеньків піти по хатах і збирати дальші жертви. З ним пішла гр. А. Деркач. Загальна збірка в церкві і по хатах принесла $35.98. Як бачимо, то на Палмертон не так дуже мало, коли зважимо, що тамтого року зібрано заледви $5. Тому не упадаймо на дусі. Не тратьмо надії. Закасаймо рукави і берімся до роботи. Нам треба згоди єдности, взаїмної любови і спільної праці загалу. Так. Без того ми не поступимо наперед. Дай Боже, щоби новий уряд, який виберемо, взявся до праці. Щоби громада процвитала і станула на тій висоті, як тому десять літ. Бо і не тяжко нам зробити се, щоби наш священик мешкав разом між нами. А тоді і праця піде інакше. І дяка можна утримати. А священик, дяк і добрий уряд можуть зробити все. Вони пробудять життя в громаді. А ще одна справа. Ми знаємо, що о. Склепкович має велику і гарну українську бібліотеку. Може би він згодився привезти бодай сотку-дві книжок, щоб люди мали що читати. Гадаю, що новий уряд порозуміється в тій справі з священиком, а з того для громади була би велика користь. Щасть Боже!

Жертвували по $1: П. Сеньків, С. Деркач, М. Марців, Т. Іваськів (Бат., Н. И.), С. Навацький, О. Патер, М. Деревяний, В. Федорович, В. Дутко, І. Марковци, Ч. Ґломб (Чех), Я. Грабар, Л. Шийка, В. Пилипчук, о. С. Склепкович; по 50 ц.: В. Саган, В. Завалій, І. Годора (Чех), В. Борута, М. Кохан, Микола Дячишин, Розалія Климишин, І. Коцан, Д. Савчинець, О. Мацькань, П. Олива, П. Трескот, М. Савчинець, Д. Мільковик, М. Поцілуйко, Д. Вересюк, Т. Чаплинський, І. Колтунюк, І. Бугай, М. Березяк, А. Деркач, Анна Іваськів (Бат., Н. И.), П. Березяк, І. Гищта, О. Цьринський, Анастасія Деркач, Г. Третяк, Марія Коцан, Д. Демчук, П. Крепич, М. Кость, Т. Пацірковський, Р. Паращинець, М. Ґрещишин, М. Сікорський; по 25 ц.: І. Васильковський, І. Іванків, Анеля Іванців, Іван Сидорак, Олекса Качмер (Виндиш), М. Галюлько, Ілія Березяк.

Дрібними датками в церкві зібрано $1.73.

Розділено: на інвалідів $20; на Рідну Школу $10; на боєву акцію $5.80. Оплата пересилки 18 ц. Гроші вислано до краю через Обєднання.

Павло Сеньків.

КЛІВЛЕНД, О.

На народні цілі.

Дня 11. листопада відбулося в нас Листопадове Свято. Як кождого року, так і цього підчас панахиди в укр. прав. церкві за поляглих героїв, котру відправив о. Запаринюк, пішли Січовики Демократичної Січи за збіркою, яка принесла $33. Ту суму вислано до Обєднання. Жертви зложили: по $1: Г. Богайчук, М. Гапко, А. Гевусь, А. Якимець, В. Козюк, В. Репужинський, П. Волянська, І. Щупак, М. Лежан, А. Модна, П. Морозович, П. Морозович, П. Хомицький, М. Миканатус; по 50 ц.: П. Климовська, Г. Стефаник, П. Запаринюк, Г. Калницький, А. Данилко. Решту зібрано дрібними датками, так, що загальна збірка принесла $33.

Петро Свідрик.

ЧИ ЖАРТУЄШ, КОЗАЧЕНЬКУ?

Чи жартуєш, козаченьку,
Чи лиш мене дрочиш:
Мені більше гарних листів
Писати не хочеш.

Чи чорнила ти не маєш,
Чи папір згубився,
Чи наука не йде добре
Тай ти зажурився?

Як чорнило завинило,
А папір згубився,
То ти певно, козаченьку,
В-іншій залюбився.

Таке всюди поміж люди,
То нішо нового,
Тільки шкода, козаченьку,
Личка румяного.

М. С.

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН. (133)

Роджер зрозумів, що літак не мав великої можливости побороти цей страшний монсун. Без машини Патриція й чоловіки можуть уважати себе щасливими, як їм удасться вийти з пригоди з життям. Але двацять мінут він робив усе, що міг.

Роджер усе ще думав, що він перелетить. Може це й було йому вдалося, якби грім не вдарив був у літак. Роздався оглушаючий гук, і бухнула червона полумінь. Появилися язики вогню.

Горів цілий зад літака і Роджер зрозумів, що все пропало. Віддаючи керму літака свому заступникови, він обернувся до Патриції, що сиділа бліда як стіна, але спокійна. Скоро вона приготовила легкопад. „Це твоя одинока надія", сказав Роджер.

„Ми підемо за тобою", сказав Роджер, „як зможемо. До побачення". Патриція чула, як він говорив: „Я тебе люблю. Щасливої дороги". Здушуючи плач та усміхаючися на силу, Патриція його поцілувала. За хвилю вона вискочила з літака, і вітер схопив її як перце.